

BEVEZETÉS

Az új típusú koronavírus fertőzés tömegessé és globálissá válása az életünk minden területén jelentős változásokat hozott, mely alól az alapellátás egyik kulcsszereplője, a közvetlen lakossági gyógyszerellátást végző gyógyszertári rendszer sem képezett kivételt. A járványügyi korlátozások mellett a média és a telemedicina előretörése is jelentős hatást gyakorolt a gyógyszertárak működésére, a megnövekedett igényre a patikák munkaerő összetétele pedig kis mértékben tudott csak reagálni. A munkaterhelést tovább súlyosbította a gyógyszerellátási problémák mindennaposá válása is a közforgalmú gyógyszertárakban.

CÉL

Célul tűztük ki, hogy megvizsgáljuk a COVID-19 pandémia hatásait egy gyógyszertár gazdasági mutatóira. A forgalmi adatok segítségével a különböző járványügyi intézkedések, valamint a média hatását is értékeltük.

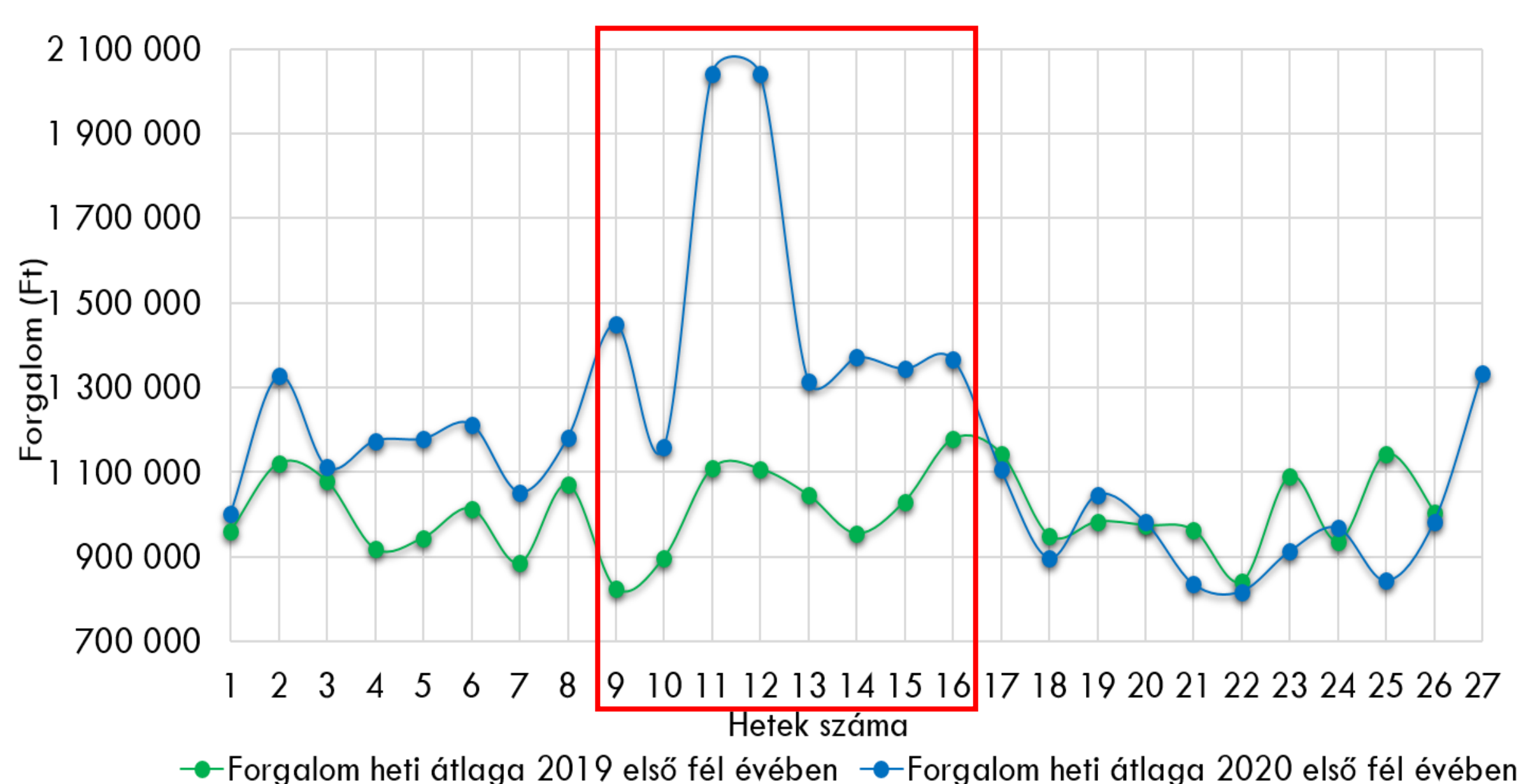
ANYAG ÉS MÓDSZER

Az Elixir Pro 3.1. gyógyszertári szoftver segítségével a 2020. január 1. és június 30. és a vonatkozó 2019. évi időszakok alatti gyógyszertári forgalom, árrés, kiváltott receptszám, illetve készletértékek vizsgálata történt meg egy heti 60 órát nyitva tartó, átlagosan bruttó 20 millió Ft havi forgalmú gyógyszertárban. A nagykereskedőtől való gyógyszerbeszerzés folyamatosságát a rendelés kielégítési mutatóval, míg a SARS-CoV 2 hatásait a fertőzésre használt és az általában fix fogyasztású „indikátor gyógyszerek” forgalmi adatainak összehasonlításával végeztük.

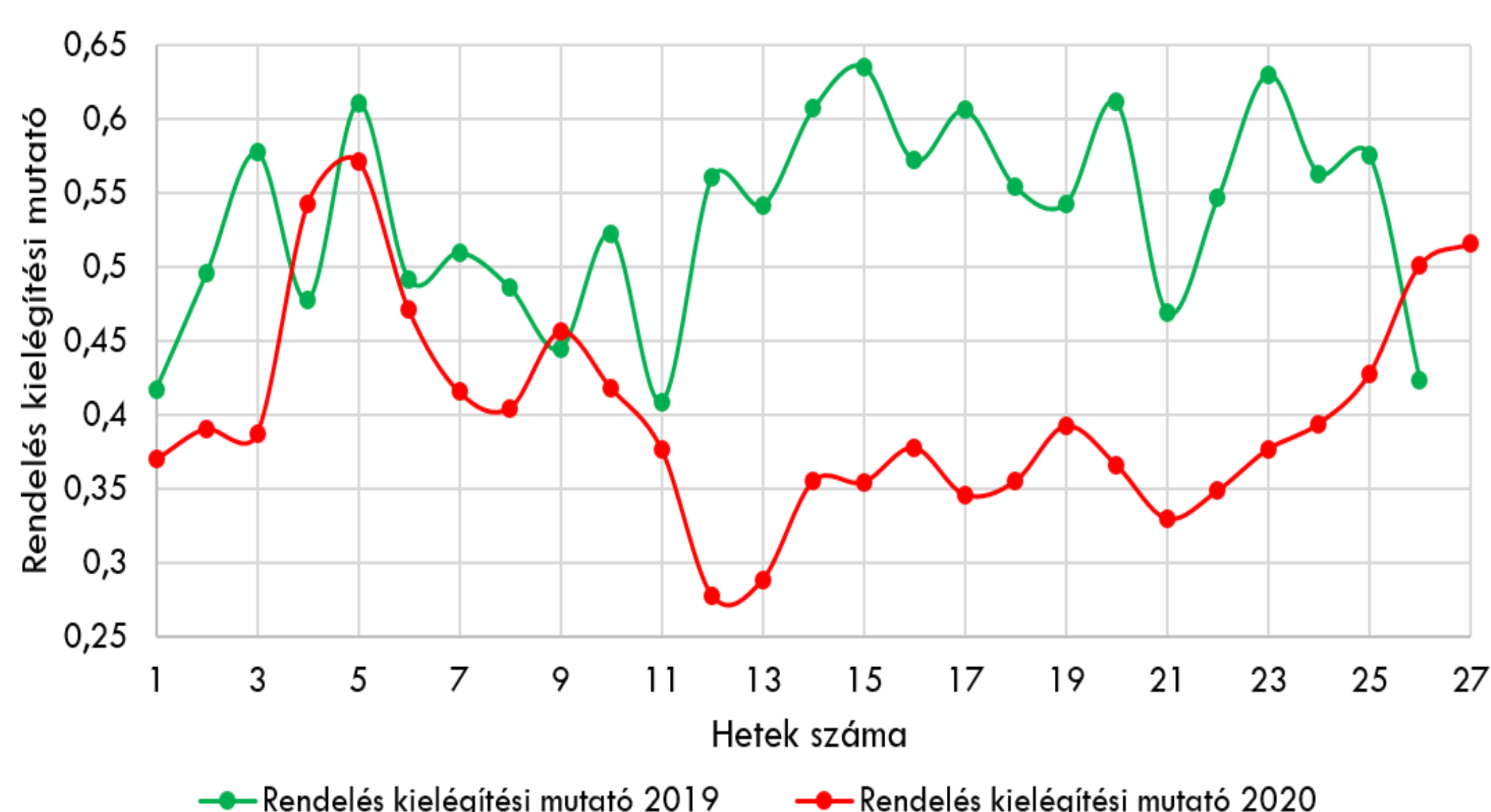
EREDMÉNYEK

2020 első fél évében az előző év hasonló időszakához képest a napi átlagforgalom 18%-kal, az árréstömeg átlagosan 29%-kal nőtt. A betegek a 2020 első hat hónapja során 2294 darabbal több receptet váltottak ki, ami átlagosan napi plusz 15 vényt jelentett. A gyógyszertár készletértéke márciusi végére majdnem 50%-kal (43,7%) több volt (18,5 millió Ft) a 2019 év azonos időszakához képest. A vény nélkül elérhető C-vitamin és D-vitamin készítmények fogyasztása a médiában megjelenő híreknek köszönhetően nagyjából a patikai forgalommal egyenesen arányosan növekedtek.

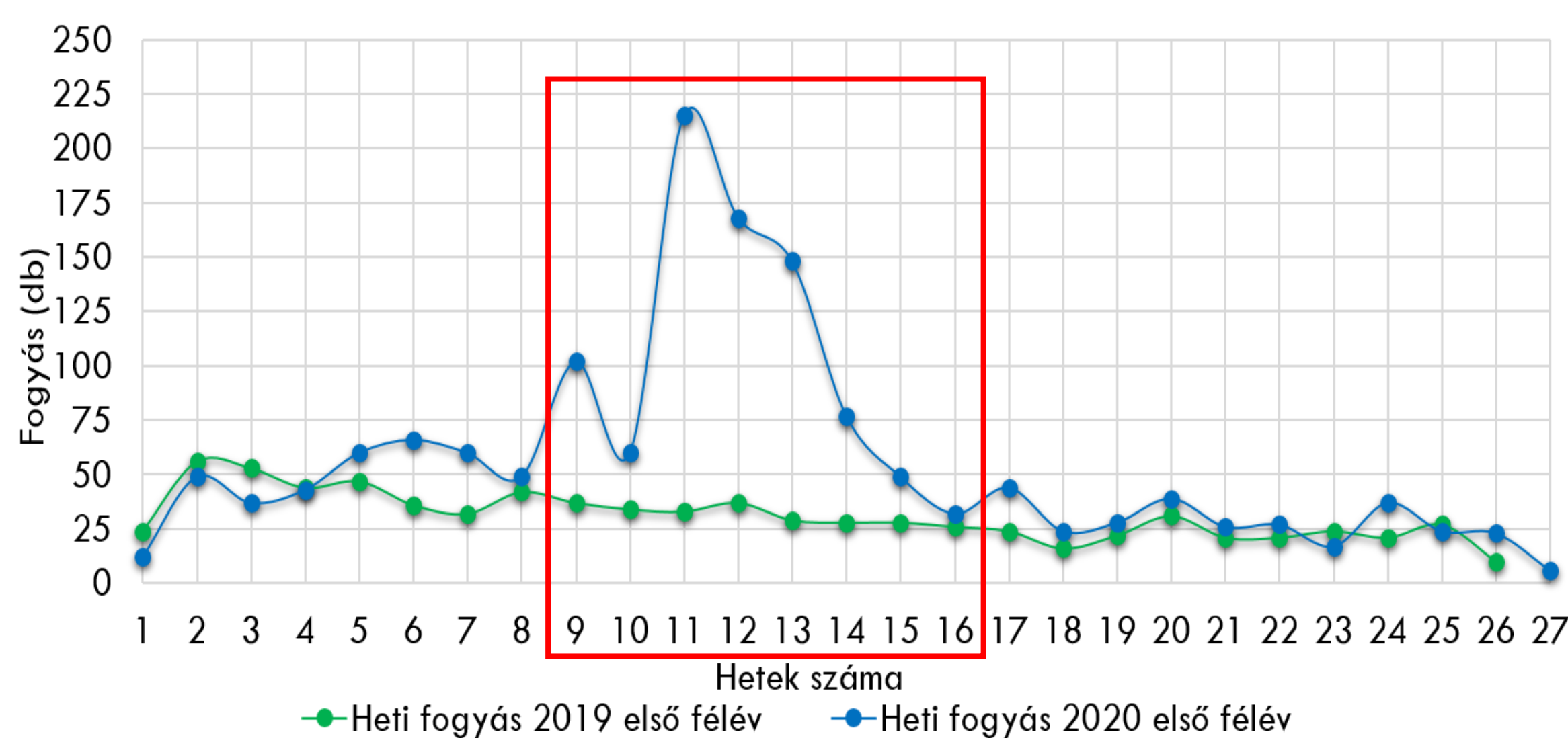
A napi forgalom heti átlagának változása 2019 és 2020 első fél évében

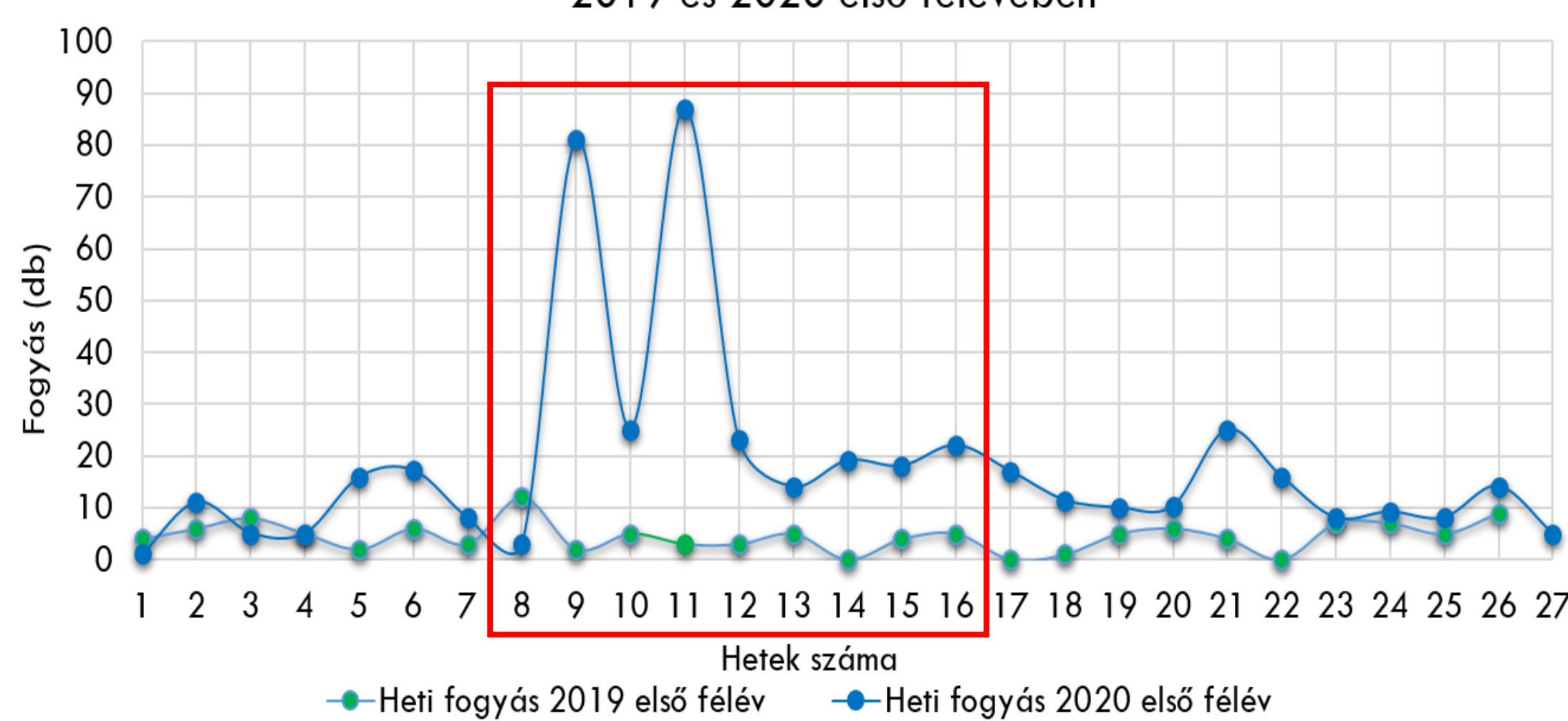
A Phoenix Pharma rendelés kielégítési mutatójának változása 2019 és 2020 első fél évében

C-vitamin készítmények heti fogyasztásának változása 2019 és 2020 első fél évében

Fertőtlenítőszeresek heti fogyasztásának változása 2019 és 2020 első fél évében

KÖVETKEZTETÉS

A gyógyszertárakban az extrém mértékű kereslet növekedés a magyarországi fertőzések számának emelkedése által kiváltott pánik eredményeképpen a 11. és 12. héten következett be. A pánikvásárlás nem csak a lakosság esetében volt megfigyelhető, ugyanis a gyógyszertárak is igyekeztek felvásárolni az elérhető gyógyszerkészítményeket és egyéb termékeket, mely eredményeképp egyes nagykereskedők rendelési korlátokat vezettek be. Ez az intézkedés tovább súlyosbította az ellátási bizonytalanságot, hiszen a fő nagykereskedő minden megrendelt 10 termékből 7-et nem szállított ki. Az adatok alapján a forgalom és árrésnövekedés a vizsgált időszakban jelentősnek tekinthető, viszont a veszélyhelyzet kihirdetése és a korlátozó járványügyi intézkedések fenntartása közötti időszak növekedését, az ezt követő időszakok 2019-es adatoktól elmaradó forgalmi és árrés adatai valószínűleg a jövőben összességében kompenzálják. A COVID-19 pandémia alatti készletezési és munkaszervezési gyakorlat értékes tapasztalatokat nyújt egy újabb tömeges járványra való felkészüléshez.